

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou ve věci

žalobkyně: **M. V.**, narozená dne X
bytem X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 11. 2023 č.j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 22. 11. 2023 č.j. X se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhala zrušení rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení (dále jen „žalovaná“) ze dne 22. 11. 2023 č.j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž podle ust. § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 582/1991 Sb.“) a § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) změnila rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 15. 5. 2023 č.j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) tak, že žalobkyni se snižuje dle ust. § 56 odst. 1 písm. e) ve spojení s písm. c) a ustanovení § 41 odst. 3 zákona č.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 155/1995 Sb.“), od 10. 6. 2023 výše invalidního důchodu pro invaliditu druhého stupně na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, důchod pro invaliditu prvního stupně pak činí 11 255 Kč měsíčně.

2. Prvostupňovým rozhodnutím správní orgán I. stupně žalobkyni ode dne 10. 6. 2023 odňal invalidní důchod podle ust. § 56 odst. 1 písm. a) a ust. § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. s odůvodněním, že podle posudku Pražské správy sociálního zabezpečení ze dne 17. 4. 2023 žalobkyně není nadále invalidní.

II. Obsah žaloby

3. Žalobkyně s napadeným rozhodnutím nesouhlasila, poukázala na to, že od roku 2016 se léčí s následky lymské boreliózy s kloubní formou, což bylo po celou dobu hodnoceno jako rozhodující příčina jejího nepříznivého zdravotního stavu, nyní došlo k přehodnocení a je hodnoceno jako zdravotní postižení dle kapitoly XIII, oddíl C, položka 3b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Vyhláška“). Nesouhlasila ani se snížením stupně invalidity, došlo naopak ke zhoršení zdravotního stavu, trpí spavostí a psychickými problémy, byla hospitalizována od 10. 7. do 13. 7. 2023 v NÚDZ v Klecanech se závěrem idiopatická hypersomnie, dále se léčí na psychiatrii, chodí na psychoterapii, diagnóza je F480 neurastenie u akcent. osobnosti k dif dg. F454. z důvodu psychických poruch jí byl odebrán řidičský průkaz, poukázala na výsledky psychologických a neurologických vyšetření. Od 12/2016 je rovněž sledována revmatologicky, dále na kardiologii, z důvodu artritidy je těžce omezená pohybem. Z těchto důvodů je značně omezená v běžných denních činnostech, není schopna vykonávat předešlé zaměstnání, je rovněž významně omezena v možnosti rekvalifikace, o tom svědčí i to, že je dlouhodobě vedena na Úřadu práce a nepodařilo se jí nalézt zaměstnání, ani se rekvalifikovat. Měla za to, že byl nedostatečně zjištěn skutkový stav a její postižení mělo být hodnoceno dle kapitoly I, položky 4c) přílohy k Vyhlášce, a to s procentní mírou poklesu pracovní schopnosti 60 %, která měla být dále navýšena o 10 %.
4. Navrhla, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno, věc byla vrácena k novému posouzení a žalobkyni bylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení.

III. Vyjádření žalované

5. Žalovaná odkázala na příslušnou právní úpravu, odkázala na námitkový posudek ze dne 26. 9. 2023 a jeho závěry, dle tohoto posudku je žalobkyně je nadále invalidní v prvním stupni invalidity, s mírou poklesu pracovní schopnosti celkem 35 %, posudek považovala za úplný, celistvý a přesvědčivý.
6. S ohledem na námitky žalobkyně žalovaná navrhla důkaz posudkem Posudkové komise MPSV ČR. Za zjištěného skutkového stavu setrvala na napadeném rozhodnutí.

IV. Obsah správního spisu

7. Ze správního spisu soud zjistil následující. Žalobkyně byla uznána invalidní ve třetím stupni invalidity od 10. 11. 2017, s poklesem pracovní schopnosti 70 %, hodnoceno dle kapitoly I, položky 4c) přílohy k Vyhlášce, hlavní příčinou byla prodělaná lymská

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

- borelióza s kloubní formou, od 12. 2. 2019 došlo ke snížení na druhý stupeň invalidity, opět hodnoceno dle kapitoly I., položky 4c) přílohy k Vyhlášce, pokles pracovní schopnosti 60 %, což bylo potvrzeno i v námitkovém řízení.
8. V posudku ze dne 17. 4. 2023 č.j. LPS/2023/716-P9_CSSZ (dále jen „prvostupňový posudek“) lékařka shledala, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého stavu posuzované je stav po prodělané lymfské borelióze, jde o minimální postižení posuzovaná trpí zvýšenou unavitelností a polyartalgiami, hodnoceno dle kapitoly I, položky 4a) přílohy k Vyhlášce, míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena na 15 %, která se podle § 3 a 4 Vyhlášky nemění, den zániku invalidity je 17. 4. 2023.
 9. Prvostupňovým rozhodnutím správní orgán I. stupně žalobkyni ode dne 10. 6. 2023 odňal invalidní důchod podle ust. § 56 odst. 1 písm. a) a ust. § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. s odůvodněním, že podle posudku Pražské správy sociálního zabezpečení ze dne 17. 4. 2023 žalobkyně není nadále invalidní, její pracovní schopnost poklesla pouze o 15 %.
 10. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně dne 26. 6. 2023 námitky, namítala svůj nepříznivý zdravotní stav, je velmi omezena v běžných činnostech a v možnosti rekvalifikace a uplatnění na pracovním trhu.
 11. V námitkovém řízení byl vypracován posudek o invaliditě ze dne 26. 9. 2023 č.j. LPS/2023/1267-NR-MRS_CSSZ (dále jen „námitkový posudek“), a to posuzující lékařkou MUDr. D. K.. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně je generalizovaný bolestivý syndrom charakteru fibromyalgie s výraznou únavou, nevýkonností a ztuhlostí. Hodnoceno jako zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, odd. C, položce 3b přílohy k Vyhlášce, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti na horní hranici možného rozmezí 25 %, pro další postižení zdravotního stavu navýšeno o 10 % na celkových 35 % dle § 3 odst. 2 Vyhlášky.
 12. V napadeném rozhodnutí ze dne 22. 11. 2023 žalovaná vyšla z námitkového posudku ze dne 26. 9. 2023, shrnula jeho podklady, skutková zjištění učiněná v posudku, včetně hodnocení dle přílohy k Vyhlášce (dle kapitoly XIII, oddíl C, položky 3b) přílohy k Vyhlášce), a dále jeho závěry, dle kterých je žalobkyně od 17. 4. 2023 invalidní v prvním stupni invalidity. Poukázala na § 56 odst. 1 písm. e) a c) zákona č. 155/1995 Sb., žalobkyně do 9. 6. 2023 pobírala invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně, ten jí byl odejmut předběžně vykonatelným prvostupňovým rozhodnutím, od 10. 6. 2023 jí tak náleží invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Uvedla nový výpočet výše důchodu. Žalovaná uvedla, že se v rámci přezkumu zabývala všemi námitkami žalobkyně, přičemž zdravotní stav posoudila komplexně nad jejich rozsah. Jelikož po přezkoumání zdravotního stavu bylo zjištěno, že od 10. 6. 2023 došlo ke snížení invalidního důchodu z invalidity druhého stupně na invaliditu prvního stupně, bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

13. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s.r.s.), a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu ke dni vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s.r.s.). Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

14. K projednání dané věci nařídil soud ústní jednání, které se konalo dne 20. 9. 2024, a to vzhledem k tomu, že v řízení bylo prováděno dokazování. Žalobkyně i žalovaná při jednání setrvaly na svých stanoviscích.
15. Podle ust. § 38 zákona č. 155/1995 Sb. *pojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku a stal se a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo b) invalidním následkem pracovního úrazu.*
16. Ustanovení § 39 zákona č. 155/1995 Sb. upravuje 3 stupně invalidity z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu I. stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu II. stupně a dále v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu III. stupně.
17. Podle § 56 odst. 1 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb. *zjistí-li se, že důchod byl přiznán nebo je vyplácen ve vyšší částce, než v jaké náleží, nebo byl přiznán nebo se vyplácí neprávem, důchod se sníží nebo odejme nebo jeho výplata se zastaví, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již byl vyplacen.*
18. Podle § 3 Vyhlášky *v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. (odst. 1) V případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce má takový vliv na jeho schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, že pokles pracovní schopnosti pojištěnce je větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. (odst. 2).*
19. Správní orgán není sám oprávněn zkoumat, zda a k jakému datu se žadatel stal invalidním, správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod, případně jeho změně, je tak závislé především na odborném lékařském posouzení (viz ust. § 8 zákona č. 582/1991 Sb.). Správní orgán je pouze oprávněn a zároveň též povinen vyhodnotit, zda lékařský posudek, ze kterého při posouzení nároku na invalidní důchod vychází, splňuje požadavky na úplnost a přesvědčivost.
20. Na základě ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního (tzn. námitkového řízení) posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. V takovém posudku odborné lékařské komise se pak hodnotí celkový zdravotní stav, dochované pracovní schopnosti pojištěnce a zaujímají se v něm též posudkové závěry o invaliditě a jejím vzniku.
21. V projednávaném případě žalobkyně zejména zpochybňovala závěry posudkových lékařů ohledně posouzení jejího zdravotního stavu, žalovaná pak ze závěrů

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

posudkových lékařů vycházela. S ohledem na to soud nechal vypracovat posudek Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky. Posudková komise soudu předložila posudek ze dne 19. 6. 2024, evidenční číslo SZ/2024/664-PH-10 (dále jen „Posudek MPSV“), který soud provedl při jednání jako důkaz; soud sám není oprávněn zdravotní stav žalobkyně zkoumat.

22. Posudek MPSV byl vypracován komisí ve složení předsedkyně komise: MUDr. V. S. P., další lékař: MUDr. P. S. s odborností psychiatrie. Z posudku vyplývá, že komise vycházela ze spisové dokumentace PSSZ, soudního spisu včetně doložených lékařských nálezů a ze zdravotní dokumentace MUDr. N., při jednání vyšetřena MUDr. S., odbornou lékařkou z oboru psychiatrie. Dle výroku k datu vydání napadeného rozhodnutí byla invalidní podle ust. § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., šlo o invaliditu druhého stupně podle ust. § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého pracovního stavu nejméně o 50 % nedosahoval však více než 69 %, nadále šlo o druhý stupeň invalidity bez přerušení od 17. 4. 2023, doba platnosti posudku do 30. 6. 2026. V Posudku MPSV jsou shrnuty subjektivní potíže žalobkyně, která sdělila komisi, je popsána osobní i pracovní anamnéza žalobkyně, dle které má maturitu na obchodní akademii, pracovala v oboru (administrativní povolání) do roku 2018, poté byla vedena na Úřadu práce. Je uveden diagnostický souhrn a jsou shrnuty posudkově významné lékařské zprávy z oblasti zejména psychiatrie, psychologie, neurologie, NUDZ Oddělení poruch spánku, kardiologie, revmatologie, dále závěry vyšetření při jednání komise. Shrnut vývoj potíží a posudkového hodnocení žalobkyně v minulosti, kdy v roce 2016 prodělala boreliózu, přetrvával únavový syndrom, později v roce 2023 diagnostikovaná neurastenická porucha u akcentované osobnosti, zavedena psychiatrická léčba, v 7/2023 potvrzena diagnóza idiopatická hypersomie, dále porucha srdečního rytmu, rovněž generalizovaný bolestivý syndrom charakteru fibromyalgie, chronický bolestivý syndrom krční páteře, těžké artrotické změny levého hlezenního kloubu. V posudkovém zhodnocení komise shledala trvajícím dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, chronický únavový syndrom objektivizovaný video-polysomnografií v 7/2023 a psychologickými a psychiatrickými nálezy, žalobkyně opakovaně detailně vyšetřena napříč lékařskými obory s funkčně méně významnými nálezy cévními, kardiologickými, gastroenterologickými, revmatologickými a ortopedickými, pro její celkový pokles pracovní schopnosti byla rozhodnuta idiopatická hypersomie, což komise hodnotila dle kapitoly IV, položky 5b) přílohy k Vyhlášce (středně těžká porucha hypersomnia s omezenými denními aktivitami), z možného rozpětí 30- 45 % shledala míru poklesu pracovní schopnosti 45 % pro významné porušení denních aktivit na počátku léčby a pro další onemocnění. Dále komise konstatovala navýšení dle ust. § 4 (zde se zřejmě jedná o překlep, měl být § 3 – pozn. soudu) Vyhlášky o 10 %, kdy posuzovaná trpěla též neurotickou poruchou, kde míra poklesu pracovní schopnosti byla 25 – 35%, vzhledem k další intenzivní terapii psychiatrické poruchy a možnosti pracovat v původní profesi pouze kratší dobu a v menší intenzitě komise maximalisticky navýšila o 10 %, konstatovala tedy celkovou míru poklesu pracovní schopnosti 55 % a trvání invalidity druhého stupně. Platnost posudku byla stanovena do 30. 6. 2026, a to vzhledem k probíhající léčbě a předpokládané úpravě zdravotního stavu.
23. Žalobkyně ani žalovaná neměly k Posudku MPSV žádných námitek.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

24. Požadavky na kvalitativní stránku posudku jsou stanoveny judikaturou Nejvyššího správního soudu, např. v rozsudku ze dne 25. 1. 2019 č.j. 8 Ads 138/2017-40 k tomu NSS uvedl, že: „*Posudek posudkové komise je zpravidla rozhodujícím důkazem při posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. I proto je nezbytné, aby splňoval požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a aby se vypořádal se všemi rozhodujícími skutečnostmi. Posudkový závěr by tedy měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení závisí především. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku, jež způsobují jeho nepřesvědčivost či neúplnost, nemůže soud nahradit vlastní úvahou, jelikož pro to, na rozdíl od posudkové komise, nemá potřebné medicínské znalosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 19/2009 - 38).*”
25. Soud považuje Posudek MPSV za dostatečný a přesvědčivý, komise posoudila velké množství lékařských zpráv, provedla též psychiatrické vyšetření žalobkyně při jednání komise, poukázala zejména na potvrzení diagnózy idiopatické hypersomnie v červenci 2023, tedy ještě před vydáním napadeného rozhodnutí, kterou nadále považovala za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně. Dále komise odůvodnila, že pro neurotickou poruchu přistoupila k navýšení o 10 %. Shledala tak trvající invaliditu druhého stupně, která byla žalobkyni uznána původně od 12. 2. 2019. Soud dospěl k závěru, že posudková komise se vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a své závěry přezkoumatelně odůvodnila.
26. Soud neprováděl k důkazu lékařské zprávy přiložené k žalobě ani rozhodnutí o odnětí řidičského oprávnění ze dne 15. 1. 2020, neboť je měla k dispozici posudková komise, která v tomto řízení posuzovala zdravotní stav žalobkyně.
27. Z uvedeného plyne, že žalobkyně byla k datu vydání napadeného rozhodnutí stále invalidní ve druhém stupni invalidity. Napadené rozhodnutí je tak třeba považovat za nezákonné, neboť nebyly splněny podmínky dle § 56 odst. 1 písm. c) a e) pro snížení výše invalidního důchodu z invalidity druhého stupně na invaliditu prvního stupně.
28. Z výše uvedených důvodů soud napadené rozhodnutí zrušil pro jeho nezákonnost dle ust. § 78 odst. 1 s.ř.s. a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. V dalším řízení, v němž bude žalovaná vázána právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.), bude žalovaná vycházet z Posudku MPSV, který nechal soud v tomto řízení vypracovat, žalovaná tomu přizpůsobí svůj další procesní postup.
29. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. Žalobkyně byla v řízení o žalobě plně úspěšná, avšak žádné náklady řízení jí nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 20. září 2024

Mgr. Kateřina Peroutková v. r.
samosoudkyně